

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้ลำดับหัวข้อ ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลจำแนกตามระดับการศึกษา และการเทศบาลตำบลที่สังกัด ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลอยู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกสภาเทศบาลตำบลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษา และเทศบาลตำบลที่สังกัดที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. พื้นที่ ได้แก่ เทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
จำนวน 4 แห่ง ดังนี้

- 1.1 เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ
- 1.2 เทศบาลตำบลจำปาขัน
- 1.3 เทศบาลตำบลทุ่งกุลา
- 1.4 เทศบาลตำบลหินกอง

2. ประชากร ได้แก่ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 48 คน

3. ด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดองค์ประกอบ
ธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการ, 2546 : 1-15) ประกอบด้วย

- 3.1 หลักนิติธรรม
- 3.2 หลักคุณธรรม
- 3.3 หลักความโปร่งใส
- 3.4 หลักความมีส่วนร่วม
- 3.5 หลักความรับผิดชอบ
- 3.6 หลักความคุ้มค่า

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสภาเทศบาลตำบล
โดยจำแนกดังนี้

- 4.1.1 การศึกษา
- 4.1.2 เทศบาลตำบลที่สังกัด

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อ
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
6 ประการ ประกอบด้วย

- 4.2.1 หลักนิติธรรม
- 4.2.2 หลักคุณธรรม
- 4.2.3 หลักความโปร่งใส
- 4.2.4 หลักความมีส่วนร่วม

4.2.5 หลักความรับผิดชอบ

4.2.6 หลักความคุ้มค่า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยระดับการศึกษา และเทศบาลตำบลที่สังกัด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รวม 6 ด้าน โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกเทศมนตรีตำบลทุกแห่งในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์จากนายกเทศมนตรีตำบลให้สมาชิกสภาเทศบาลตำบลตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ศึกษาส่งหนังสือตามข้อ 1 ถึงนายกเทศมนตรีตำบลทุกแห่งโดยส่งด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากนายกเทศมนตรีตำบลให้สมาชิกสภาเทศบาลตำบลตอบแบบสอบถามโดยผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถาม กำหนดไว้ 5 ระดับ ด้วยวิธีการของลิเคิร์ต (Likert)
4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และการแปลความหมายค่าเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์จากแบบสอบถามประกอบด้วย

1. สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานใช้การ t-test และ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากพบความแตกต่างใช้การทดสอบรายคู่ของเซฟเฟ้
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอนะ ใช้การแจกแจงความถี่ และพรรณนาความ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 33 คน (ร้อยละ 68.83) และจบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าที่สูงกว่าขึ้นไป จำนวน 15 คน (ร้อยละ 31.17)

1.2 จำแนกตามเทศบาลตำบลที่สังกัด จะมีจำนวนเท่ากัน คือ เทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 25.00) เทศบาลตำบลจำปาขัน จำนวน 12 คน (ร้อยละ 25.00) เทศบาลตำบลทุ่งกุลารักษ์ จำนวน 12 คน (ร้อยละ 25.00) และ เทศบาลตำบลหินกอง จำนวน 12 คน (ร้อยละ 25.00)

2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า

2.1 ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับ
 ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับ
 ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ดังนี้ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความ
 รับผิดชอบ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารตามหลัก
 ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารตาม
 หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับ
 การศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารตาม
 หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม
 เทศบาลตำบลที่ตั้งกีดในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงาน
 ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เรียงลำดับ
 ความถี่มากไปน้อย 5 อันดับแรก คือ ควรจัดให้มีการตรวจสอบการทำงานของคณะผู้บริหาร
 อย่างโปร่งใส จำนวน 15 คน คณะผู้บริหารน่าจะเห็นการมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญ
 ของทุก ๆ ภาคส่วน จำนวน 14 คน อยากให้ประชาชนให้ความร่วมมือและให้ความสำคัญในการ
 เข้าร่วมประชุมที่เทศบาลจัดขึ้น จำนวน 13 คน ควรมีการกระตุ้นให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม
 ต่าง ๆ หรือเข้าร่วมประชุม อย่างน้อยให้ได้ครัวเรือนละหนึ่งคน จำนวน 12 คน คณะผู้บริหาร
 น่าจะเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นในการตราเทศบัญญัติ จำนวน 11 คน

อภิปรายผลการศึกษา

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตาม
 หลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้นำมา
 อภิปรายผลตามสมมติฐานการศึกษา ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบาลัญญัติ และการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติไม่มากเท่าที่ควร เทศบาลตำบลยังมีกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังเรื่องคุณธรรมแก่ประชาชนไม่มากและการบริการประชาชนไม่เสมอภาคถูกต้อง อาจมีข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน การบริการเรื่องข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนยังไม่สะดวกเท่าที่ควร รวมไปถึงการสรุปผลการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่าง ๆ เปิดเผยและเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบได้ยังไม่มากเท่าที่ควร เทศบาลตำบลยังจัดทำแผนผังขั้นตอนระยะเวลาในการปฏิบัติงานกำหนดผู้รับผิดชอบปิดประกาศให้ทราบไม่ชัดเจน การใช้กลไกประชาคม ประชาพิจารณ์ในการตัดสินใจเรื่องสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชนยังไม่มาก การแต่งตั้งพนักงานเพื่อประสานงานกับชุมชนยังไม่ชัดเจนและการรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนให้ประชาชนไม่สม่ำเสมอ เทศบาลตำบลมีกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและใช้งบประมาณในการดำเนินงานยังไม่คุ้มค่าเท่าที่ควรด้วยเหตุนี้ ความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จึงอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาสอดคล้องกับอริสรา อรรถชาติศรี (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของกรรมการชุมชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ การปฏิบัติตามหลักคุณธรรม ปฏิบัติตามหลักนิติธรรม การปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วม การปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบ การปฏิบัติตามหลักความโปร่งใส และการปฏิบัติตามหลักความคุ้มค่า สอดคล้องกับวิจิตรภรณ์ ไซยโคตร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาปรากฏว่า โดยรวมและรายด้าน จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความรับผิดชอบ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้อง

กับพระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : 147-157) ได้ทำการศึกษาเรื่องการค้าเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับจักรภัทร ชารีคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับพรทิพา สหกลจักร (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในเทศบาลนครนนทบุรี มีความพร้อมในการนำ Good Governance มาใช้อยู่ในระดับปานกลางในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า นอกจากนี้ยังจัดต่อไปนึ่ง 1) กลยุทธ์เพื่อการสร้าง Good Governance 2) แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิด Good Governance มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการนำ Good Governance มาใช้ทั้ง 6 ด้าน สอดคล้องกับบรรณพ ฅณาบุรีภย์ (2543 : บทคัดย่อ) ความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับนพพล สุรนักครินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนะของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหาร ผลการศึกษาวิจัยโดยภาพรวมพบว่า ทัศนะของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับฉลองนพ อัมพรรัตน์ (2550 : 80-83) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับเกวลิณ ปันยานะ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชนต่อการบริหารจัดการที่ดี กรณีศึกษา :

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าตาล อำเภอขุนตาล จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับที่เห็นด้วยอย่างมาก

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกสภาเทศบาลตำบลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษาและเทศบาลตำบลที่สังกัดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่มีระดับการศึกษาและเทศบาลตำบลที่สังกัดที่แตกต่างกัน ต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 6 ด้าน ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก

1.1 สมาชิกสภาเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันเป็นอย่างดีตลอดจนทำงานร่วมกันเป็นไปในทิศทางเดียวกันทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

1.2 การบริหารงานของเทศบาลตำบล เป็นการบริหารงานตามกฎหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องปฏิบัติและมีฝ่ายสมาชิกสภาเทศบาลตำบลเป็นฝ่ายตรวจสอบการบริหารงาน ทำให้การบริหารงานเป็นไปในรูปแบบคณะกรรมการไม่ใช่ต่างคนต่างทำ ส่งผลต่อความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลที่แม้แต่จะมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ก็มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาสอดคล้องกับวีจิตราภรณ์ ไชยโคตร (บทคัดย่อ : 2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาปรากฏว่า การบริหารงานที่มีสภาพแตกต่างในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง เห็นว่ามีการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ หลักธรรมาภิบาล โดยรวมและทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับพระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : 147-157) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบ

ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม อาชีพ การศึกษา และอายุ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร(2550 : บทคัดย่อ)ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเทศบาลตำบลที่สังกัดในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า โดยสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลจำปาศักดิ์ สมาชิกสภาเทศบาลทุ่งกุลา มีระดับความคิดเห็นมากกว่าสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหินกอง เป็นไปตามสมมติฐานที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก

2.1 ด้านหลักการมีส่วนร่วม สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหินกองอาจคิดว่าการบริหารงานควรเปิดโอกาสให้ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารให้มากกว่าปัจจุบัน และควรเพิ่มโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการปฏิบัติงานเทศบาล มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมในการจัดซื้อจัดจ้าง เทศบาลมีการจัดเวทีประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลมีการจัดเวทีในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนมาจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล และต้องการให้เทศบาลได้ใช้กลไกประชาพิจารณ์ในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนและชุมชน

2.2 ด้านหลักความรับผิดชอบ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหินกองอาจคิดว่าการบริหารงานในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานเทศบาลตำบลน่าจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเขตเทศบาลอย่างเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

2.3 ด้านหลักความคุ้มค่า สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหินกอง อาจคิดว่าเทศบาลตำบลควรเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างประหยัด และเทศบาลควรมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาล

ผลการศึกษาสอดคล้องกับพระมหาธรรมรังษี ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : 147-157) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัย พบว่าการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำแนกตาม อาชีพ การศึกษา และอายุ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร(2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับวิจิตราภรณ์ ไชยโคตร (บทคัดย่อ : 2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษายปรากฏการบริหารงานที่มีสภาพแตกต่างในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง เห็นว่า มีการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม เทศบาลตำบลควรปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายระเบียบข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติอย่างทั่วถึง

1.2 ด้านหลักคุณธรรม เทศบาลตำบลควรเน้นในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต และตั้งอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส เทศบาลตำบลควรมีการจัดทำแผนผัง/ขั้นตอน/ระยะเวลาแล้วเสร็จ และกำหนดผู้รับผิดชอบปิดประกาศให้ทราบ

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม เทศบาลตำบลควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการปฏิบัติงาน

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ เทศบาลตำบลควรมีการตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลอย่างครบถ้วนและควรมีการรายงานผลการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อร้องเรียนให้ประชาชนทราบ

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า เทศบาลตำบลควรมีกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและใช้งบประมาณในการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาเป็นรายด้านพบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่าของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ต่ำสุด ดังนั้น ในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการบริหารงานด้านหลักความคุ้มค่าให้มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลในเขตอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มากยิ่งขึ้น